

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 2) ศึกษาระดับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในด้านต่าง ๆ กับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก สามารถนำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ในการวิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก จำนวน 533 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณ จากสูตรของ ยามาเน่ ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ .05 และคัดเลือกด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แบบประมาณค่า จำนวน 43 ข้อ และแบบสอบถามเกี่ยวกับเรื่อง ขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก จำนวน 50 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window Version. 12 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบ้ ความโด่ง ความถี่ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ สหสัมพันธ์พหุคูณ

สรุปผลการวิจัย

1. การรับรู้ของครูเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับปานกลาง
2. ขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
3. การรับรู้เรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในด้านต่าง ๆ ร่วมกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาระดับการรับรู้เรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยพิจารณาการรับรู้การบริหารด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ได้แก่ การกระจายอำนาจบริหารและจัดการศึกษาด้านการมีส่วนร่วม ด้านการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน ด้านการบริหารจัดการตนเอง และด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล โดยศึกษาแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่ง

สอดคล้องกับ งานวิจัยของ อุทัย บุญประเสริฐ (2542 : ช - ฎ) วิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปรับโครงสร้างการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาในการดำเนินการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา อาจทำให้เกิดผลกระทบทางด้านการเมืองการปกครอง การกำหนดนโยบายไปปฏิบัติ การจัดโครงสร้างองค์กร การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร งบประมาณ การต่อต้านของผู้เสียอำนาจ ความพร้อมของหน่วยงานและบุคลากรในส่วนกลางระดับกระทรวง ความพร้อมของสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา การเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ปิยะ แสงเดือน และคณะ (2545 : บทคัดย่อ) พบว่า สภาพการดำเนินงานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี มีการปฏิบัติทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงาน การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราภรณ์ วงศ์ใหญ่ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า สภาพการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในระดับมาก

2. ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาเรื่องขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกโดยศึกษาด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความพอใจในหน้าที่การงาน ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างครู ด้านเงินเดือน ด้านปริมาณการสอน ด้านสถานภาพของครู ด้านชุมชนกับการสนับสนุนการศึกษา ด้านอาคารสถานที่และการบริการ ด้านหลักสูตร และด้านภาวะกดดันของสังคม ปรากฏว่า ขวัญกำลังใจครูในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมนึก สวนอุดม (2538 : บทคัดย่อ) พบว่า ขวัญกำลังใจโดยส่วนรวมของครูในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในระดับสูง และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ พรนพ พุกกะพันธ์ (2544 : 229) ซึ่งกล่าวถึง ความสำคัญของขวัญกำลังใจต่อการบริหารงาน กล่าวคือ ทำให้เกิดความร่วมมือรวมใจในการทำงาน มีความจงรักภักดี ความซื่อสัตย์ต่อองค์กรและเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างบุคคลในองค์กร และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นพพร ละอองเอี่ยม (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ในระดับปานกลาง

3. ผลการวิจัย พบว่า การรับรู้เรื่องการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในด้านต่าง ๆ ร่วมกันกับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจตัง วีระนาคินทร์ (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของครู อยู่ในระดับสูง โดยปัจจัยที่ดีที่สุดต่อขวัญกำลังใจเรียงตามลำดับ คือ ด้านความมั่นคงในงาน ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ด้านโอกาสก้าวหน้า และ ด้านสถานภาพทางสังคม และยังไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนุชา คำรงสวัสดิ์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับขวัญใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเอกชน มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางทุกองค์ประกอบ และยังไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุดมชัย อุ่นอุดม (2540 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า พฤติกรรมการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอและขวัญกำลังใจของบุคลากรในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1.1.1 ครูควรให้ความสนใจเรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

เนื่องจากการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

1.1.2 การจัดการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา การมีส่วนร่วมของครูและบุคลากร ที่เกี่ยวข้อง ครูรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในระดับสูง จะทำให้การจัดการศึกษา มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1.2.1 ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจแก่ครูเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อให้ครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาให้ความร่วมมือ รู้สึกว่าเป็นเจ้าของ เกิดความรับผิดชอบมุ่งมั่นในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสู่ความสำเร็จ

1.2.2 ผู้บริหารควรใช้หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อให้ครูมีส่วนเกี่ยวข้องและรับรู้ รวมทั้งเป็นการระดมสรรพกำลังร่วมจัดการศึกษา ซึ่งจะเป็นการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของการจัดการศึกษา

1.2.3 ผู้บริหารควรสร้างขวัญกำลังใจแก่ครู เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงาน นำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร

1.3 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.3.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ควรส่งเสริมและพัฒนาเทคนิคการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แก่ผู้บริหาร เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ

1.3.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก ควรนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การบริหารระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหาร เพื่อให้ผลการจัดการศึกษา มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านครู ด้านบริหารจัดการศึกษา และด้านส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก และผลที่เกิดจากการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2.2 ควรทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก และผลที่เกิดจากขวัญกำลังใจ